

Praktisch: de lokettenzaal is open van maandag tot vrijdag van 9:00 tot 15:30. Neem er zeker eens een kijkje wanneer je het Tijdelijk Museum komt bezoeken.

Stéfane Antoine
Museumgids

Bibliografie

- KAUCH P., *Les bâtiments de la Banque nationale de Belgique à Bruxelles*, Bruxelles, 1964.
- 'Kredietcentrales', *Nationale Bank van België*, 2015, op de website van de NBB (www.nbb.be).
- *Marcel Van Goethem. Architecte D.P.L.G. Œuvres et études. 1940-1959*, Bruxelles, Banque nationale de Belgique, s.d.
- 'Nog niet teruggekeerde Belgische biljetten', 'Niet teruggekeerd Belgisch geld', 'Belgisch geld', 2015, op de website van de NBB (www.nbb.be).
- Open Monumentendagen Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 1900-200. Een eeuw architectuur en stedenbouw. Nationale Bank van België. Van Goethem Hall.
- 'Particulieren en scholen', *Nationale Bank van België*, 2015, op de website van de NBB (www.nbb.be).
- VAN GOETHEM M., « Immeuble de la Banque nationale à Bruxelles » dans *Rythme*, n°15, juin 1953.

Met dank aan Marleen Reeskens, afdelingschef van de dienst Uitrusting en Technieken, voor de informatie en illustraties over de restauratie van het glazen dak.

Tijdelijk Museum

van de
Nationale Bank van België

GELD, EEN VERHAAL

de Berlaimontlaan 3 te 1000 Brussel.

Open van ma-vr, van 9-17 u.

Voor meer informatie, bel naar +32 2 221 2206 of per e-mail museum@nbb.be

Geïnteresseerd om ook het volgende nummer van de 'In de kijker' te ontvangen?

Verwittig ons via mail op museum@nbb.be

www.nbbmuseum.be

Maart 2015

In de kijker

Munten en biljetten, hierheen! Op ontdekking in de lokettenzaal van de Nationale Bank

Maart
2015

Heb je al eens de kans gehad om de imposante lokettenzaal van de Nationale Bank van België binnen te lopen? Heb je een idee hoe die eruit ziet? En waarom je ernaartoe zou gaan? Je kunt de lokettenzaal bereiken langs de hoofdingang van de NBB en ze bevindt zich op enkele stappen van het Tijdelijk Museum. Het is deze maand dan ook de gelegenheid om de lokettenzaal 'in de kijker' te plaatsen.

Actueel zicht op de lokettenzaal
© Museum van de Nationale Bank

De lokettenzaal is, net als de gehele hoofdzetel van de Nationale Bank, het werk van Marcel Van Goethem. Deze Brusselse architect werd geboren op 7 juni 1900. Op 1 februari 1940 werd hij als architect aangesteld in de Nationale Bank. Hij ontwierp ook het nieuwe Munthof en was de verantwoordelijke architect op de Wereldtentoonstelling van 1958. Bovendien gaf Van Goethem lessen architectuur aan de Université libre de Bruxelles. Daarnaast vertrouwde de Bank van Ceylon hem de realisatie van hun nieuwe zetel in Colombo toe, maar hij overleed op 1 juni 1960 voor hij zijn oeuvre kon voltooien.

Na de Tweede Wereldoorlog, op 20 januari 1948, werd de eerste steen van het NBB-gebouw gelegd. Het is onderverdeeld in twee duidelijk onderscheiden delen, de administratie en de drukkerij van de biljetten, verbonden door een ondergrondse gang van 32 meter lang. De lokettenzaal bestaat uit twee grote zalen, van ongeveer 200 meter lang en meer dan 8 meter hoog. Deze zalen zijn gescheiden door een centrale trap. De zalen worden gekarakteriseerd door een

De constructie van het huidige gebouw van de Nationale Bank © Museum van de Nationale Bank

De zalen worden gekarakteriseerd door een

dubbele rij zuilen die overeenstemt met deze van de voorgevel van het gebouw. De zuilen zijn voorzien van een, destijds, moderne verlichting met tl-lampen. Ze verbergen bovendien de regenpijpen voor de afvoer van regenwater afkomstig van het dak. Een licht gewelfd plafond steunt op de dubbele zuilengang. De zoldering van deze zaal, gelegen onder twee enorme overkappingen bestaande uit glas en metaal, is samengesteld uit meer dan 9000 vierkantige tegels in witte doorschijnende polycarbonaat, die dienst doen als "lichtdozen". Dankzij hun piramidale vorm hoopt het stof niet op en glijdt het weg naar de metalen hoekgoten van de structuur. Het licht wordt daardoor minder versluisd en het onderhoud wordt vergemakkelijkt. Hierdoor baadt de zaal constant in een zee van natuurlijk licht waarvan de intensiteit varieert naargelang de seizoenen en het weer.

Het glazen dak is sinds half januari in restauratie. De werken zullen twee jaar duren en hebben een dubbel doel. Enerzijds is het de hoogste tijd om de stalen structuur van het huidige glazen dak te vervangen. Deze was namelijk te fragiel geworden om nog werken of herstellingen uit te voeren. Anderzijds wordt door deze werken de isolatie van de gebouwen verbeterd. Ter hoogte van de vierde verdieping van het gebouw wordt een tweede glazen dak geplaatst, zo wordt er niet aan de muren of aan het raamwerk geraakt.

Net als het bankgebouw in zijn geheel, is het uitzicht van de lokettenzaal in harmonie met de functie van de centrale bank. Het belang van de instelling wordt onderstreept door het monumentale karakter van de architectuur. Het vertrouwen in de hoeder van de munt, wordt in de hand gewerkt door het veiligheidsgevoel dat de aanblik van het gebouw met zijn gesloten, blinde gevels biedt. De sobere uitlijning van de vensters en de opeenvolging van de sterke zuilen dragen op hun beurt bij aan de zakelijke, functionele uitstraling van de instelling.

Zicht op de lokettenzaal in de jaren 50
© Museum van de Nationale Bank

Metalen structuur van het glazen dak van de lokettenzaal
© Patrick Van Den Branden, NBB

Wie de lokettenzaal bezoekt, kan echter niet alleen de geraffineerde en kolossale architectuur ervan bewonderen, hij kan er ook verschillende verrichtingen doen. Bij het binnenkomen, kan je de gewenste verrichting kiezen op een touchscreen. Zo ontvang je een ticket dat je naar het juiste loket leidt. Je kunt er onder meer biljetten in Belgische frank, die

uitgegeven werden door de Nationale Bank vanaf 1944, omwisselen in euro. Meer dan 15 miljoen biljetten in Belgische frank, van alle mogelijke coupures, waren eind 2014 nog in omloop.

Daarnaast kom je er regelmatig bezoekers tegen met een zak euromunten om deze om te wisselen tegen eurobiljetten. In de Nationale Bank kan je gratis maximum 5 kilogram muntstukken per maand, en per persoon omwisselen. Er is een weegschaal beschikbaar aan de ingang van de lokettenzaal en het is zelfs niet nodig om je muntstukken te sorteren. Ook de omwisseling van eurobiljetten in muntstukken is mogelijk, beperkt tot maximum € 3000 per maand. Ten slotte kan een beschadigd eurobiljet ook omgewisseld worden voor een nieuw, zolang blijkt dat de beschadiging onvrijwillig plaatsvond en je meer dan de helft van het biljet bezit.

Restauratieproject van het glazen dak van de lokettenzaal
© Ney&DOK Architecten

De NBB houdt zich ook bezig met het beheer van de Centrale voor kredieten aan particulieren en de Centrale voor kredieten aan ondernemingen. Deze eerste registreert alle kredieten die door natuurlijke personen voor privédoeleinden worden afgesloten, net als de eventuele wanbetalingen met betrekking tot deze kredieten. De Centrale wordt automatisch geraadpleegd door kredietgevers voordat ze een krediet toekennen. Ook consumenten kunnen een overzicht verkrijgen van de gegevens die op hun naam geregistreerd staan in het bestand van de Centrale. Ze kunnen deze raadplegen via internet of per post maar ook ter plaatse in de lokettenzaal of in één van de vestigingen van de NBB. De Centrale voor kredieten aan ondernemingen vervult een gelijkaardige rol met betrekking tot de kredieten die toegekend worden aan rechtspersonen zoals verenigingen en aan natuurlijke personen zoals zelfstandigen, in het kader van hun professionele activiteit.

Touchscreen aan de inkom van de lokettenzaal
© Museum van de Nationale Bank van België

Ten slotte moet je bij het loket Effecten zijn voor de terugbetaling van alle betaalbare coupons en effecten van de overheidsschuld op de vervaldag die de Nationale Bank verzorgt in het kader van haar functie als Rijkskassier.